

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,

Redakcja: Willa „Szarotka”.

Za redakcyę odpowiedzialny:

w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Administracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Dr. J. Żychoń.

Wydawca: F. Gruzewski.

Prenumerata roczna 6 kor., półroczna 3 kor., kwartalna 1⁵⁰ kor. Zagranicą 4 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 90 hal.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfitsze opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmagają, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadiach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w niezżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zбочeniami czynnościowemi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

LEON GRABOWSKI W KRAKOWIE

MAGAZYN

Konfekcyi i Nowości Damskiej

PLAC MARYACKI 9

(róg Rynku głównego).

TELEF. 990.

WŁASNA PRACOWNIA.

MAGAZYN

SUKIEN MĘSKICH

nagrodzony złotymi medalami w Paryżu i w Londynie

UL. SZPITALNA L. 36

(vis a vis Teatru miejskiego).

TELEF. 561.

WYKOŃCZENIE ARTYSTYCZNE.

Czego należy spodziewać się w Zakopanem po wygaśnięciu prawa propinacyjnego?

Nie ulega wątpliwości, że pijaństwo w Zakopanem przybrało wielkie rozmiary u miejscowych włościan trudniących się przeważnie dorożkarstwem. Dowodem liczne wypadki oddawania pod kuratelę starszych nawet ludzi z powodu marnotrawstwa.

Nie dociekając przyczyn tego smutnego objawu, czy za takie uzna się łatwość zarobkowania bez fizycznej pracy, czy też zbyt wielką ilość różnego rodzaju wyszynków, stwierdzić należy, że perspektywa na przyszłość przedstawia się dla góralskiej ludności niezbyt wesoło. Wielkie nadzieje przywiązywano w kraju do wygaśnięcia z upływem bieżącego roku prawa propinacyjnego. 700 gmin na zapytanie władzy politycznej oświadczyło, że nie potrzebuje żadnego szynku. Szczęśliwie to zaprawdę gminy, które chcą obejść się bez szynków, oceniwszy ich szkodliwość. Szkoda, że Zakopane do rzędu tych gmin zaliczyć nie można. Stosunki miejscowe nie pozwalały niestety tutejszej Radzie gminnej na powzięcie podobnej uchwały. Licząc się z potrzebami gości, uznała też Rada konieczność utrzymania w Zakopanem pewnej liczby lokali dla sprzedaży napojów spirytusowych, nie więcej jednak jak 20, którą to liczbą objęto kilkanaście restauracji, niemniej 3 istniejące dotąd zwyczajne szynki.

Gdy Starostwo w Nowym Targu oznajmiło na to reskrytem z 5 marca b. r. do l. 33/pr., że zamierza nadać 11 koncesyj na wyszynk palonych trunków spirytusowych i piwa, że jednak poza tą liczbą mogą się starać o koncesje szynkarskie, istniejące w Zakopanem restauracje, kawiarnie, cukiernie, i t. p. przedsiębiorstwa, o ile wyszynk napojów spirytusowych stanowi w nich tylko gałąź uboczną — Rada gminna zaniepokojona tem oświadczeniem Starostwa, zastrzegła się zaraz w osobnym piśmie stanowczo przeciw takiej interpretacji ustawy przemysłowej, która przecież nie odróżnia wyszynków zwyczajnych od restauracyjnych, cukiernianych i t. p. jak nie rozróżnia ich także uchwała sejmowa, wedle której jedna co najwyżej koncesya szynkarska może być udzielona na 500 ludności w miastach, a na 800 w gminach wiejskich. Wedle tej zasady miałoby Zakopane jako gmina wiejska — uwzględniając liczbę jego mieszkańców na podstawie ostatniego spisu, prawo do 6, najwyżej 7 koncesyj szynkarskich, — przy uznaniu go jako miasteczka, chociaż w tej sprawie dopiero teraz toczą się dochodzenia — liczba koncesyj szynkarskich wogóle nie powinna przekraczać 11.

O koncesye na wyszynki w Zakopanem wpłynęło razem 53 podań, co do których Rada gminna została przez Starostwo wezwana do wydania swej opi-

nia. Okazało się, że sam dwór zakopiański kompetuje o 9 koncesyj szynkarskich bądź przez osoby, którym dotąd własne lokale szynkowe wynajmował, bądź przez personal sklepów Spółki handlowej, będących jak wiadomo własnością hr. Zamoyskiego. — Tenże dwór uzyskał już poprzednio od dotyczących browarów wyłączne zastępstwo do sprzedaży piwa okocimskiego i żywieckiego, a obecnie prowadzi układy w tym kierunku z browarem pilźnieńskim, posiada nadto własny browar w Tenczynku.

W rezultacie więc sprzedaż piwa w Zakopanem będzie w dalszym ciągu stanowić niemal wyłącznie monopol dworu, wobec czego tem trudniej zrozumieć jego zabiegi o uzyskanie ponadto koncesyj szynkarskich.

Między podaniami znalazły się także podania gminy Zakopane jako takiej o koncesyę na 3 wyszynki, Towarzystwa zaliczkowego i Kółka rolniczego o 2 wyszynki.

Z niemałym zainteresowaniem wyczekiwano opinii Rady gminnej co do wniesionych podań. Należy podnieść, że w tym wypadku stanęła Rada gminna na wysokości swego zadania, opinując na posiedzeniu odbytem przy licznych komplecie w dniu 8 maja b. r. do przychylnego załatwienia jedynie 16 podań — z tego 3 dotyczące lokali dworskich, jedno podanie o wyszynk na Bystrem, resztę zaś podań na korzyść restauratorów.

Podania gminy o 3 koncesye uchwaliła Rada gminna wycofać, powodując się wyższymi względami — przede wszystkim tem, by liczby zwyczajnych wyszynków w interesie dobra ludności nie powiększać, oraz, by zarząd gminy, powołany do pilnowania ustawy o piństwie, mógł tem śmiałej dopełnić obowiązku kontroli bez obawy zarzutu, że przez utrzymywanie szynków gminnych przyczynia się sam, choćby tylko pośrednio, do szerzenia pijaństwa.

Z podobnych względów odmówiono przychylniej opinii podaniom Towarzystwa zaliczkowego i zarządu Kółka rolniczego, jako instytucyj mających inne szczytniejsze zadania, niemniej podaniom Spółki handlowej utrzymującej towary kolonialne, odwiedzane licznie także przez dzieci, na które widok szynkowanych napojów spirytusowych musiałyby ujemnie oddziaływać. Rada gminna sprzeciwiła się również otwarciu przez browar tenczyński — wyszynku na Olczy, której to dzielnicy ludność stanowczo się przed tem zastrzega. Z uwagi, że wyszynk na t. zw. Ustupie ma jak najgorszą opinię i ludność okoliczna temu wyszynkowi przypisuje ruinę niejednej już rodziny, oraz z powodu, że dozór policyjny nad tym wyszynkiem oddalonym o 5 kilom. od centrum gminy, jest wprost niemożliwy, odmówiła Rada gminna przychylniej opinii podaniu Romana Marduły o koncesyę szynkarską w tem miejscu, co radni z radością powitali, wyrażając nadzieję, że przez zamknięcie tego wyszynku położoną będzie

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych itd. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. **Wiercenie studzien.** Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami itd. Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

projektują i wykonują:

Inż. LEONARD NITSCH i Ska, Kraków, Kolejowa 18.

Najlepsze referencje z dotychczas wykonanych robót. .. Kosztorysy bezpłatnie.

Centralne Ogrzewanie

wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Mechaniczne pralnie, suszarnie dla bielizny, drzewa itp.

skuteczna tama nadużyciom tam popełnianym. W dyskusji nad pojedynczemi podaniami ujawniła się szczerza troska ogółu radnych o poprawę stosunków i chęć możliwego zmniejszenia pijaństwa.

Wobec tego, że opinie wydano na podstawie jednomyślnych uchwał, można też z niejaką otuchą patrzeć w przyszłość, niepodobna bowiem przypuścić, aby Starostwo dobre intencje tej rady gminnej miało zapoznać. Być może, że Starostwo z zaleconych przez Radę gminną podań, jednego lub drugiego dla jakich prawnych powodów nie uwzględni, żadną jednak miarą ustalonej przez Radę gminną liczby wydać się mających koncesyj szynkarskich nie powiększy, zwłaszcza, że w Zakopanem ma już obecnie 30 z górą osób koncesyje na wyszynk wina, a każdy niemal sklep korzenny sprzedaje we flaszkach wódki słodzone, co nie jest objęte koncesją szynkarską.

Gwarancję co do stanowiska władz miarodajnych w tym względzie dają powzięte niedawno przez tak poważne stronnictwa, jak polskie stronnictwo ludowe i stronnictwo prawicy narodowej uchwały, któremi uznano potrzebę ścisłego przestrzegania ustawy normującej liczbę szynków w stosunku do liczby ludności, oraz konieczność liczenia się z uchwałami rad gminnych co do nadawania koncesyj i ograniczeń ich liczby. Nam większą niż te uchwały gwarancję dają pod tym względem prawdziwie obywatelskim duchem przejęty obecny kierownik nowotarskiego starostwa p. szambelan Grodzicki, któremu też losy Zakopanego i jego ludności w sprawie wyszynków z zupełną ufnością powierzamy.

Nowa ustawa zdrojowa*)

Ten statut obecnie nas obowiązuje. Nie potrzeba rozglądać się w nim bliżej, by nabrać przekonania, że nie jest on dla obecnych, a tem mniej dla przyszłych stosunków odpowiednim. Pomijając wiele braków i usterek zasadniczych, to mieści on w sobie ogrom szczegółów, drobiazgów, zupełnie niepotrzebnych i wadliwych. Komisja klimatyczna dostrzegła je i powzięła myśl ich zmiany zaraz po nadesłaniu jej tego statutu, wstrzymała jednak przygotowane prace w oczekiwaniu nowej ustawy dla zdrojowisk i uzdrowisk, której wypracowaniem już wówczas nasz Sejm się zajmował.

Ustawa ta uzyskała 11 października 1908 roku sankcję cesarską i teraz wezwał Wydział Krajowy Komisję klimatyczną, by w jej ramy swój statut wstawiła, ewentualnie odpowiednie zmiany wypracowała i projekt ten możliwie rychło nadesłała. To właśnie się robi.

*) Jest to ciąg dalszy rozpoczętego poprzednio artykułu p. t.: „Zmiana statutu uzdrowiska“.

Korzystając ze sposobności, opracowujemy projekt nowego statutu dokładnie w przekonaniu, że przyczyni się on do gruntownej zmiany stosunków na lepsze. By przedstawić całokształt tej pracy, podajemy niniejszem tę nową ustawę w dostównym brzmieniu; potem podzielimy sobie to wypracowanie na części i będziemy zestawiać poszczególne paragrafy obecnego naszego statutu z odnośnymi paragrafami nowej ustawy i tworzyć statut poprawny i nowy.

Nr. 133.

USTAWA

z dnia 11 października 1908, rządząca stosunki zdrojowisk i uzdrowisk w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każde zdrojowisko lub uzdrowisko (stacya klimatyczna) otwarte dla publicznego użytku na mocy zezwolenia Władzy państwowej, winno mieć swój statut.

Statut wydaje Wydział Krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem i ogłasza go w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

§ 2.

Statut oznacza granice terytoryalne i ustanawia organizację zakładu.

§ 3.

Organami zakładu są:

- Komisya zdrojowa lub Komisya klimatyczna;
- zarząd zakładu;
- lekarz zdrojowy, lub lekarz klimatyczny.

§ 4.

Statut określi skład Komisji zdrojowej (klimatycznej), sposób powoływania do Komisji i okres urzędowania Komisji.

Statut określi również, w jakich wypadkach członek Komisji utraci swój mandat.

§ 5.

Przewodniczącego Komisji mianuje c. k. Namiestnictwo z pomiędzy członków Komisji. Zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza i skarbnika wybiera Komisya.

§ 6.

Zadaniem Komisji w ogólności jest staranie się o jak najpomyślniejszy rozwój zakładu, o wygody

Największy skład
PERFUM, MYDEŁ I PODRU
z fabryk krajowych,
angielskich i francuskich.

Mydła toaletowe
o silnych różnych zapachach
za 1 kg kor. 1.80.

KULE i KRĘGLE z drzewa
Lignum Sanctum.

polecają
REIM i Ska KRAKÓW,
Rynek 37.

LAWN TENNIS!!!
Rakiety, Piłki do tychże,
Piłki nożne, Krokiety
i inne gry sportowe.

MYDŁA toaletowe o silnych różnych zapachach, 1 kg. 1.80 K.

Nowość! „Washall“
do prania bielizny.

i rozrywki dla gości, oraz czuwanie nad tem, aby zakład skądkolwiek szkody nie doznał.

W szczególności:

Zawiaduje Komisya funduszem kuracyjnym w granicach przeznaczenia tego funduszu i czuwa nad całością majątku powstałego z funduszu kuracyjnego w zakładach zdrojowych i stacyach klimatycznych;

wymierza i pobiera w granicach przez właściwe władze oznaczonych taksy i opłaty, a mianowicie:

taksy kuracyjne, taksy na muzykę i opłaty od przedsiębiorstwa zabaw, koncertów, teatrów, widowisk, oraz od urządzeń utrzymywanych kosztem funduszu kuracyjnego;

uwalnia w pojedynczych na uwzględnienie zasługujących wypadkach od obowiązku uiszczania taksy i opłat;

czyni wnioski co do ustanowienia wysokości zmiany taks i opłat, co do regulaminu najmu mieszkań, co do utrzymywania dróg i ścieżek, przepisów kąpielowych, cen mieszkań i cenników wogóle i co do stosunków sanitarnych;

wzywa pomocy właściwych władz, gdyby zakładowi skądkolwiek groziła szkoda, lub uszczerbek.

Gdyby w zdrojowisku (uzdrowisku) powstał szpital, zawiaduje tym szpitalem Komisya, jeżeli akt fundacyjny inaczej nie postanawia.

Z końcem miesiąca września każdego roku obowiązana jest Komisya zdrojowa (klimatyczna) uchwalić preliminarz dochodów i wydatków na rok następny i wraz z umotywowaniem przedłożyć go Wydziałowi Krajowemu, który wspólnie z c. k. Namiestnictwem preliminarz ten zatwierdza.

Gdyby Komisya nie wstawiła do preliminarza bądź to należytości, które mają ścisłą łączność z zadaniem Komisji i przeznaczeniem funduszu kuracyjnego, lub też należytości, które pokryte być mają na mocy wyroku sądowego, orzeczenia administracyjnego, lub też na mocy prawnego dokumentu zobowiązania, wówczas Wydział Krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem może taką należytość z urzędu wstawić do preliminarza wydatków i w razie potrzeby zarządzić pokrycie niedoboru budżetowego dochodem z taks, lub opłat przewidzianych w § 13 niniejszej ustawy.

Z końcem każdego roku, a najpóźniej z końcem miesiąca stycznia następnego roku składa Komisya z zarządu funduszem kuracyjnym rachunek Wydziałowi Krajowemu i c. k. Namiestnictwu, a w ciągu sezonu następnego podaje ten rachunek do publicznej wiadomości.

W razie nieodpowiedniego zarządu funduszem kuracyjnym, może być zarząd ten odebrany Komisji i sprawowanie onego powierzonym organowi ustanowionemu przez Wydział Krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 7.

Komisya w zakresie działania, służącym jej w moc niniejszej ustawy, wyznacza swoje organa administracyjne i wykonywa swe uchwały, o ile one nie naruszają praw prywatnych.

Przeciw uchwałom i zarządzeniom Komisji służy prawo odwołania się do Wydziału Krajowego w ciągu dni czternastu, który po wysłuchaniu opinii c. k. Namiestnictwa załatwia takie odwołania ostatecznie.

Wydział Krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem może poruczyć gminie wykonywanie uchwał Komisji zdrojowej (klimatycznej), jeżeli Rada gminna uchwałą — z zachowaniem przepisów ustawy gminnej powziętą — obowiązek wykonywania tych uchwał na siebie przyjęła.

§ 8.

Decyzja co do poczynionych wniosków Komisji służy stosownie do przedmiotu bądź właścicielowi zakładu, bądź władzy, w moc ustaw do tego powołanej.

§ 9.

Właściciel zakładu winien ustanowić zarządcę odpowiedzialnego wobec władz na zachowanie obowiązujących przepisów.

§ 10.

Lekarz zdrojowy (klimatyczny) jest członkiem Komisji zdrojowej (klimatycznej), zawiaduje on sprawami sanitarnymi zakładu.

Statut określi, kto mianuje lekarza zdrojowego, kto go opłaca i kto wykonuje nad nim władzę dyscyplinarną.

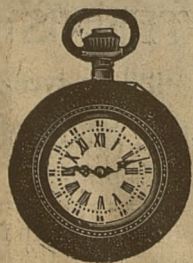
§ 11.

Instrukcja wydana przez c. k. Namiestnictwo określa wymaganą kwalifikację i obowiązki lekarza.

(Dok. nastąpi).

Pieczary koło Nowego Targu.

Jak przez sen przypominam sobie z lat dziecinnych, że na północ od kościółka św. Anny w Nowym Targu, w niwie zwanej „Działem“, znajdował się w ziemi otwór, obszaru może trzeciej części metra kwadratowego. Rzucane do tej jamy kamyki, nie wydawały żadnego odgłosu, coby wskazywało na to, że dno tej jamy było gdzieś dość daleko. Rozumie się, że jako dziecko nie zastanawiałem się nad owym otworem. Potem los rzucił mnie na długie lata do wschodniej części kraju. W rodzime Tatry zaglądałem rzadko i to na czas krótki, a przy owym otworze nigdy już w życiu nie byłem. Interesowałem się nim jednakowoż.

Eleganckie wartościowe

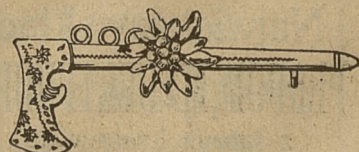
Podarki :: w stylu ::
zakopiańskim

Dewizki, Pierścionki,
Breloki, Broszki złote

i srebrne. WYROBY POLSKIE SREBRNE PAMIĄTKOWE.

najtaniej

Krakowski Magazyn jubilerski

Zegarki, papierośnice, laski, zapalniczki, sztucce, cukiernice i inne wyroby [zakopiańskie.

Zakopane, Krupówki 1. 32
obok Hotelu „Morskie Oko“

Dochodziły mnie o nim różne podania, czasem sprzeczne ze sobą, że wejście do niego było od strony lasu, zwanego „Kotlinką“, że służył on za miejsce schronienia dla zbójników w dawnych czasach, że byli odważni ludzie, którzy starali się zbadać tajemnicę tej jamy, lecz z niewielkim powodzeniem i że wreszcie najlepszą o niej wiadomość dać mi może mieszkający pod tym lasem 73-letni starzec, Jan Długi.

Kiedy w r. 1909 przeczytałem w „Dile“ obszerny artykuł Klemensa Gutkowskiego o odkryciu rozległych pieczar w Krzywcu na Podolu, przyszła mi na myśl owa jama pod Nowym Targiem i postanowiłem zebrać o niej możliwie najdokładniejsze wiadomości.

Napisałem tedy list do jednego ze światlejszych mieszczan nowotarskich z prośbą, by przepytał Jana Długiego, jakie ma wiadomości o owej jamie i o wyniku przesłuchania zdał mi sprawę.

Po kilku tygodniach otrzymałem list następującej treści:

„Wojciech Długi, ojciec Jana, urodził się w r. 1800, a umarł w r. 1854. Miał on brata, starszego od siebie, imieniem także Jana. Około r. 1845 umówili się oni z niejakim Baką, Szwanem i innymi, że będą poszukiwać w kotlinie skarbów po zbójnikach. Mieli bowiem wiadomości, że w pewnym miejscu w tym lesie mieli zbójnicy pieczarę, do której w chwilach pościgu i niebezpieczeństwa się chronili. Więc spółnicy szczerze wzięli się do roboty: co było zawałone, to odkopywali, a ziemię wywozili na zewnątrz. Doszli już kilkaset sążni w głąb i nadybali w tej jamie kamienne odrzwia, t. j. słupy stojące, czyli formalną futrynę krzesaną z kamienia. Za tą futryną nadybali stęple z okrągłaków, ale już całkiem zbutwiałe tak, że od starości i wilgoci się rozpadały. Gdy dalej do jamy chcieli się dostać, zabrakło im powietrza, więc strzelali prochem i tak dalej się posuwali, poczem napotkali drugą jamę w kierunku na „Dział“, t. j. na prawo w bok, podczas gdy tamta prowadziła wprost ku kościółkowi św. Anny.

Więcej wiadomości nie mogłem wydobyć od Jana Długiego. W tej wyprawie nie brał on żadnego udziału, bo był podówczas dzieckiem może 9-letnim, a wiadomości o niej miał on od swego ojca. Nie brał też udziału i w drugiej wyprawie, którą przedsięwzięto około r. 1880 w towarzystwie niejakiego Józefa Grodzieńskiego. Ten Grodzieński pochodził z Jabłonkowa na Węgrzech, gdzie miał sklep. Po śmierci żony przybył do Nowego Targu i zamieszkał w lesie w Szufłowie u niejakiego Adama, zwanego Guzikiem. Handlował koronkami i szkaplerzami. Ubierał się dzwacznie: nosił płaszcz długi, w ręce zaś dzierżył kostur, zakrzywiony w kształcie pastorała, w którym, jak on twierdził, znajdowały się relikwie. Strój ten i zachowanie się jego zjednały mu u górali nazwę pielgrzyma. Guzik, u którego Grodzieński mieszkał, całe życie marzył o skarbach i miał nawet czarnoksiężską książkę, którą ja miałem w ręce i przepisałem ją sobie w całości. Guzik widząc, że Grodzieński, człowiek światowy i pobożny, — zwierzył się przed

nim o jamie w „Kotlinie“ i o skarbach w tejże i obaj postanowili robić za nimi poszukiwania. Do spółki przypuścili jeszcze kilku gazdów, jak Tomka i Antoniego Guzików, Florkowej Józka, Szymona Krauzowicza, Rokiciana i Zubka ze Szufłowa. W poszukiwaniach posługiwali się podobno nawet wirgumą. Pieniądzy na opędzenie kosztów i robocizny dostarczał najwięcej ów Grodzieński i robota szła jako tako. Doszli do owych odrzwi i stępli, ale dalej iść nie mogli, bo się im ziemia usypywała. Znalazło się jednak dwóch odważniejszych. Poszli oni dalej ziemię kopać i wywozili ją, lecz koło słupów ziemia ich przysypała po pas. Rokicianowi zostały w tem usypisku kierpce, a Florkowemu Józkowi but, gdy go towarzysze z usypiska owego wyciągali. Tak zakończyły się poszukiwania za skar-bami.

Ten Grodzieński wyniósł się potem ze Szufłowa gdzieś do Chochołowa, gdzie miał się powtórnie ożenić i odtąd wszelki słuch o nim zaginął.

Otrzymawszy z Nowego Targu te wiadomości, prosiłem autora ich jeszcze o niektóre wyjaśnienia, a mianowicie: którzy z owych spółników jeszcze żyją; na czyjej parceli znajdował się otwór do jamy; czy jeszcze istnieje, ewentualnie kiedy i jak zniknął. W końcu prosiłem o przysłanie mi czarnoksiężskiej książki, lub jej odpisu.

Na to otrzymałem odpowiedź:

„Z gazdów, którzy około r. 1880 zajmowali się poszukiwaniem skarbów w „Kotlinie“, żyją jeszcze Antek Guzik, Florkowej Józek, Szymon Krauzowicz i Zubek ze Szufłowa, ale od nich trudno się coś więcej nad to dowiedzieć, co już doniosłem. Grunt, na którym była jama, należy do Francigarza. Jamy tej, a właściwie otworu do niej niema już. Wskutek deszczów i śniegów ziemia w tem miejscu rozgrzęzła zupełnie. Obecnie tylko Jan Długi mógłby o jamie tej dać bliższe wskazówki i oznaczyć miejsce otworu, bo on mieszka najbliżej tego miejsca.

Co się tyczy książki czarnoksiężskiej, to miała ona tytuł: „Książka św. Krzysztofora, patrona skarbów“. Była własnością Jacentego Ścisłowicza. Miałem ją niegdyś w ręce, a nawet przepisałem ją sobie od deski do deski, a to w celu sprawdzenia skuteczności jej przepisów. Były też w niej rysunki wirguty, oraz przepis, jak ma być sporządzona. Mianowicie kapłan przy mszy prymicyjnej miał poświęcić trzy pręty z leszczyny, oraz stule, przez nikogo jeszcze nie używaną. Kiedy krewny mój miał się poświęcić na księdza, zwierzyłem się przed nim z ową książką i prosiłem go o radę, dodając, że mam zamiar zrobić próbę z wirgumą. Skarcił mnie za to porządnie i dał mi radę, że-bym książkę spalił i takimi głupstwami głowy sobie nie zaprzątał. Oryginał tej książki dostał się do rąk syna Jana Długiego, który wyemigrował do Ameryki i tam umarł. Przed kilku laty Adam Guzik i syn jego Tomek, oraz Surki z Gazdów, budując niejakiemu Knurowskiemu dom, rozgadali się tak o skarbach tatrańskich, że następnie wybrali się potajemnie z księgą czarnoksiężską do Tatr na poszukiwanie skarbów. Po kilku dniach wrócili do domu wynędzniali, wygłodniali, oczywiście bez skarbów“.

Drzewiecki & Jeziorański

INŻYNIEROWIE

LWÓW, Brajerowska 12, Tel. 1040

Wodociągi dla miast, gmin, domów prywatn., willi
Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

Centralne ogrzewania

i wentylacje. Mechaniczne pralnie etc.
Kosztorysy i katalogi bezpłatnie. —

Na tem kończą się wiadomości, jakich udzielił mi mieszczanin nowotarski.

Celem niniejszego artykułu mego jest zachęcenie do odkopania zasypanej jamy i do przedsięwzięcia w niej poszukiwań — oczywiście nie za skarbami zbójników, bo ich tam pewnie nie będzie, ale za skarbami, które przyrodnika, lub archeologa zająćby mogły. Wydatki na roboty pokryćby musiały składki publiczne.

Kiedy w r. 1891 bawiłem w Gracu, zbierano w redakcyi „Grazer Tagblatt“ składki na koszt zbadania pieczar, które odkryto na górze Schöckl, o dwie mile od Gracu. W ten sam sposób można pokryć tutaj wydatki na robociznę. Przedtem jednak należałoby jak najrychlej i najdokładniej przesłuchać Jana Długiego i poprosić go, by wskazał miejsce, w którym znajdował się otwór do jamy, obecnie zasypany.

Pożądanem byłoby także przesłuchanie reszty spółników, którzy z Grcdzieńskim koło jamy pracowali około roku 1880.

Baltazar Szopiański.

FELIKS GWIŹDŹ.

Dzień zakopiański.

(Ciąg dalszy).

Lecz ciebie nic to nie obchodzi.
Ty się przewracasz na bok drugi.
Tyś sobie tutaj pan dobrodziej,
Masz pokój, balkon, opał, sługi,
Ty się tu leczysz, masz lekarza,
Który cię lecząc, się naraża.

Gdy za okienkiem — już — już dnieje,
Drzemać jest miło i przyjemnie.
Więc drzemierz, choć Chantecler pieje,
Ściągając słońce w nocne ciemnie.
Gdy drzemiesz tak, dzwoneczki dzwonią,
Służba się budzi. Gonia, gonia.

Ty wiesz najlepiej, co to znaczy:
Niebawem, wnet, podadzą kawę.
Służąca na kształt dzielnej klaczy
Żrebięciu — tobie poda trawę.
Ty główkę wzniesiesz od poduszki
I pod się wezmiesz ciepłe nóżki.

Kawa gorąca, kozuch pływa,
Bułeczki świeże, pulchne, zdrowe,
Służąca młoda, pulchna, żywa,
Ma siwe oczy, włosy płowe.
Wszystko się bardzo dobrze składa,
Ciało wesole, dusza rada.

Lecz jest mankament jeden mały,
Właściwie dwa są mankamenta:
Jeden to żona, anioł biały,
Istota prawie nawpół święta,
A drugi — cóż być drugim może?
Ono w kołysce — to niebożę...

Gdybyś pod bokiem żony nie miał,
Możebyś wszedł z służącą w jaki
Dyskursik — możebyś oniemiał,
Możeby ona spiekła raki...
To wszystko mogłoby być, ale
Żona pod twoim bokiem stale

Więc skromnie tylko zerkasz okiem,
Ukradkiem wielbisz jej zalety,
Zaś ona pełnym ognia krokiem
Do okien idzie wzniesć rolety.
A potem rączki ci całuje
I bądź zdrów. Takie masz tu ruje.

Wypiwszy kawę, wstajesz rano
Według znanego ci przysłowia.
Całujesz żonę twą kochaną
Schylony u jej cud-wezgłowia,
Potem dzieciątku „dzień ci dobry,
Oby był z ciebie Bolko Chrobry“.

Skończywszy te zajęcia święte,
Podchodzisz ku okienku, aby
Popatrzeć, jaką kto ma piętę,
Co robią dorożkarze-draby.
Czy dzień się zapowiada ładnie,
Czy deszcz przypadkiem dziś nie spadnie.

Gdy różne myśli ważysz w sobie,
Dziesiąta bije na kościele.
Wypiłeś kawę — pusto w żłobie —
Co robić? Zająć miałbyś wiele,
Ale za kwadrans już odchodzi
Pociąg; na dworzec iść się godzi.

Idziesz. Marcowe grzeje słońko.
Dobrze, że nie masz znajomości —
Musiałbyś iść naprzykład z żonką
Na dworzec — gadać tam czułości,
Kupować kwiaty, dawać kwiaty,
Adresy pisać, pisać daty...

A tak, to idziesz sam samiutki,
Wydatków trochę mniej (— tu, drogo!...),
A przecież trudno o te „duki“,
Wszak same rodzić się nie mogą.
Sam sobie idziesz, sam powracasz,
Drogę wydłużasz lub przykracasz.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości bieżące.

Liczba gości, którzy bawili, względnie bawią w Zakopanem od 1-go stycznia do 15 maja b. r. wynosi 2209 t. j. o 363 więcej, jak o tym samym czasie w roku ubiegłym.

Z Komisji klimatycznej. We czwartek, 12 b. m., odbyło się posiedzenie Komisji klimatycznej, zwołane przedewszystkiem dla powtórnego uchwalenia opłat od przemysłowców i pensjonatów za rok 1908 — a to z tego powodu, że Dr. A. Chramiec, który od czasu zamianowania go członkiem Komisji klimatycznej, nie był dotąd na żadnym jej posiedzeniu obecnym, wniósł do Namiestnictwa protest przeciwko ważności posiedzenia, na którym owe opłaty z końcem b. r. uchwalono, ponieważ on na to posiedzenie przez pomyłkę nie został zaproszonym — Komisya uchwaliła jednogłośnie opłaty te w pierwotnej wysokości i postanowiła w piśmie do Namiestnictwa sprawę tę przedstawić we właściwym świetle.

Sprawozdanie lek. st. klimat. wywołało dłuższą dyskusję. Omawiano sprawę zakładu desinfekcyjnego, który w Zakopanem ma powstać, sprawę rewizyi sklepów, jatek,

piekarni i innych zakładów przemysłowych, i nieszczęsną sprawę czyszczenia, która z powodu ciągłego bezkrólewia w gminie, utknęła znowu. Ten brak egzekutywy ze strony Komisji klimatycznej, która uchwała stale i po kolei wszelkie konieczne dla rozwoju uzdrowiska inwestycje, a wprowadzić ich w życie nie może, jest zasadniczą przeszkodą w postępie. Postanowiono też wysłać do Starostwa nowotarskiego deputację z przedstawieniem tego stanu rzeczy i prośbą, by policję sanitarną odebrano gminie i przydzielono Komisji klimat, względnie Inspektorowi uzdrowiska.

Skarbnikiem Komisji klimatycznej zamianowano na wniosek przewodniczącego p. K. Wajgla. Ze względu, że umowa, zawarta przed 3-ma laty z Tow. tatr. w sprawie wynajmu ogrodu wygasła, omawiano sprawę „parku klimatycznego“, a właściwie miejsca, w któreby orkiestra klimatyczna w sezonie letnim mogła grywać. Po długiej dyskusji, uchwalono zasadniczo umowy tej, jako zupełnie niekorzystnej dla Komisji klimatycznej, nie odnawiać, a natomiast obejrzeć się za wyszukaniem kawałka ziemi przy ul. Marszałkowskiej, na którymby ustawiono pawilon dla orkiestry. W ten sposób dałoby się sposobność korzystnia z muzyki większej ilości osób, a piękna ta ulica zyskałaby pod każdym względem wiele.

Postanowiono zwrócić się do Dyrekcji kolejowej z pismem, by bilety powrotne z Krakowa przynajmniej na sezon przywrócono i by pociąg sezonowy wieczorny, przychodzący tutaj przed samą 10-tą, zamieniono na pociąg wcześniejszy.

Naprawa chodników postępuje rażno. Chodnik przy ul. Krupówki poprawiono dokładnie, a co ważniejsze, zaopatrzone go gęsto w cementowe ścieki. Przy tej sposobności zwracamy uwagę, że najgorzej zbudowanym jest chodnik przy ul. Nowotarskiej i Starej Polanie. Ułożono go niżej ulicy i z tego powodu w zimie i podczas letniej słyoty jest zawsze błotnisty, wilgotny, zalany wodą, lub zasypany śniegiem, a zatem zupełnie bezużyteczny.

Z Tow. tatrzańskiego. Dnia 11 b. m. odbyło się posiedzenie Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego, na którym przewodniczący I. Wiceprezes Towarzystwa Tatrzańskiego prof. dr Szajnocha, przedłożył zebrany egzemplarz tegorocznego pamiętnika Towarzystwa Tatrzańskiego, który w najbliższym czasie dostanie się do rąk członków. Większa ilość artykułów treści turystycznej i naukowej sprawia, że w tym roku Pamiętnik wzrósł do rozmiarów sporego tomu, tak, iż objętością, doborom i treścią materiału oraz licznymi ilustracjami, może rywalizować z poważnymi, obcymi wydawnictwami tego rodzaju. W dalszym ciągu posiedzenia uchwalił Wydział subwencyę na cele naukowe podobnie jak w roku zeszłym, udzielając ich na dalsze badania jezior tatrzańskich pp. dr Sawickiemu i Minkiewiczowi. Sekcji turystycznej Towarzystwa Tatrzańskiego przyznał Wydział subwencyę nadzwyczajną (prócz stałej corocznej) aby jej ułatwić skompletowanie biblioteki, oraz umożliwić zamierzone wydanie turystycznych pism ś. p. Karłowicza.

Między szeregiem spraw bieżących, zajmował się Wydział kwestyą urzędzenia w Zakopanem i przy Morskiem Oku garażu automobilowego, oraz parku przy Dworcu Tatrzańskim w Zakopanem.

Operetka w Zakopanem. Dowiadujemy się, iż p. Andrzej Lelewicz, dyrektor teatru w Poznaniu, ma zjechać w ciągu sezonu letniego ze swą doskonałą operetką na szereg występów do Zakopanego. Wiadomość tę powitają z radością nasi goście i miejscowi zwolennicy lekkiej muzyki.

Kazimierz Engel, nadiżnynier Wydziału Krajowego, od 14 lat zamieszkały w Nowym Targu i opiekujący się naszymi drogami i naszym budownictwem, przenosi się na stały pobyt do i.wowa, do Wydziału Krajowego. Obywatele zakopiańscy, wiele mający mu do zawdzięczenia, żegnają

go z żalem i prośbą, by i na nowem swem stanowisku o Zakopanem nie zapomniał. Miejsce jego obejmuje pan I. Rams.

Do Dyrekcji kolejowej. Z dniem 15 czerwca obowiązuje nowy rozkład pociągów sezonowych. Rozkład ten jest zupełnie identycznym z rozkładem zeszłorocznym. Ponieważ pociąg, przychodzący do Zakopanego o 10-tej wieczorem, jako przychodzący za późno, jest zupełnie i dla przyjeżdżających gości i właściciele pensjonatów naszych niewygodny, idąc za zdaniem ogółu, sprawę tę kilkakrotnie poruszaliśmy i proponowaliśmy, by pociąg ten wychodził z Krakowa przynajmniej o godzinę wcześniej. Głos nasz był oczywiście głosem wołającego na puszczy. Żadne nasze życzenie nie zostało uwzględnionem. Natomiast odebrano nam bilety powrotne i podcięto w ten sposób nogi budzącej się do życia naszej turystyce. Komisja klimatyczna wnosi na mocy swej uchwały pismo do Dyrekcji kolejowej w tych sprawach, a my czekać będziemy cierpliwie na odpowiedź. Może przecież życzenia nasze drugi rok już powtarzane, będą raz chociaż uwzględnione. A cóż mówić o czystości wagonów, o obietnicach gruntownego oczyszczania wozów, łączących Zakopane z Krakowem.... Dotąd nic w tej sprawie nie zrobiono. Upominamy się od roku dla stacyi naszej o krzesło dla przenoszenia chorych i na ten wydatek Dyrekcya zdobyć się nie może. W tych warunkach trudno rzeczywiście rozwijać się naszym uzdrowiskom i zdrojowiskom.

Z Sokoła. W pierwszy dzień Zielonych Świąt, 15 b. m. urządził Sokół tutejszy popis gimnastyczny na cele zlotu grunwaldzkiego. Złot ten oczucił przecie naszych druhów i w znacznej liczbie uczęszczają teraz pilnie na ćwiczenia, a to przedewszystkiem podnieść należy, że osobny zastęp utworzą po raz pierwszy górale-Sokoli.

Wypadek z powodu samochodu. Odwzyczały się widocznie nasze konie w czasie sezonu zimowego od widoku samochodów, jak świadczy wypadek, który miał miejsce w sobotę 14 b. m. Para koni, pozostawiona przed sklepem Wł. Łuszczewskiego przy Krupówkach, pod opieką 5-letniego dziecka, spłoszyła się widokiem nadjeżdżającego omnibusu samochodowego p. Deptucha i poniosła, przyczem latarnia, stojąca przed hotelem „Morskie Oko“ uległa zupełnemu połamaniu, wóz rozleciał się na części, dziecko siedzące na wozie wypadło na chodnik i pokaleczyło się, a konie, pędzące z przednią częścią wozu, zostały dopiero w dolnej części Krupówek zatrzymane. Samochód jechał, jak się dowiadujemy, z przepisaną szybkością, a prowadzący zatrzymał wóz zaraz w pierwszej chwili, winę zatem ponosi woźnica, który konie pozostawił bez dozoru.

Z Rady gminnej. Posiedzenie Rady gminnej w sprawie zaopiniowania podań o koncesye szynkarские, odbyło się 8 b. m. Komisja administracyjna, która poprzednio tą sprawą się zajmowała, zaproponowała pełnej Radzie, na 53 wniesionych podań, załatwić przychylnie 18. Rada zaś po dyskusji, przyjąwszy orzeczenie komisyjne za podstawę, uchwaliła odnieść się do Starostwa z przedstawieniem, by tylko 16 podań o koncesye szynkarские uwzględniono. Sprawy tej ważnej poświęcamy osobny artykuł, a tu zaznaczamy tylko, że przecież w kwestyach wielkiego znaczenia potrafi ogół Radnych zająć odpowiednie i godne stanowisko. Równocześnie jednak zanotować musimy fakt smutny, świadczący o walce ambicyi i niezgodzie jednostek. Wpłynęły mianowicie dwa protesty przeciwko nowo wybranym członkom Zwierzchności gminnej, jak słyhać, bezpodstawne i nieuzasadnione. W każdym razie, nie mamy dzięki nim — znowu Zwierzchności gminnej, a co ważniejsza, to mamy zapowiedź nowych walk. Że w tych warunkach nie może się Zakopane prawidłowo rozwijać, ponoszą winę ci niezgodę stale siejący wichrzyciele. Wielką oni na siebie biorą odpowiedzialność.

Rozkład jazdy pociągów zakopiańskich.

Odjazd od 16 IX do 14 VI.

10:15 rano, 5:15 popoł.

od 15 VI do 15 IX.

5:50 8:20 4:-- 5:15 10:--
rano popoł. wiecz.

Przyjazd od 16 IX do 14 VI.

6:21 rano, 12:45. 3:40 popoł.

od 15 VI do 15 IX.

6:21 11:05 11:25 4:29 9:57
rano przedpoł. popoł. wiecz.

NADESŁANE.

Bazar przemysłu krajowego

J. F. I. Komendziński

ZAKOPANE — Krupówki.

Nowości w perkalach, zefirach, batystach i wełnianych materjach. Płótna z tkalni w Krośnie. Bielizna stołowa Kostiumy kąpielowe, damskie płaszcze, prześcieradła i ręczniki. Pantofle z rogoziny. Bielizna biała i kolorowa. Krawaty, rękawiczki. Pończochy, skarpetki, sztylpy i czapki. Kapelusze słomkowe prawdziwe panamskie po 32 kor. i inne tańsze. Parasole i Parasolki, Obuwie, Koce, Pledy, Kołdry watowane, Sandalki Kneipowskie. Wyroby skórkowe: Teczki do pisania, portfele, torebki i t. p. Wyroby szklane z wyrobami górskimi, orłami i herbami Polski. Bibuła kol. do robienia kwiatów i na abażury. Grzeblenie. Gąbki. Lusterka nielkwe. Walizy, paski. Worki turystyczne. La ski i rzeźbione drewniane i kute żelazne. Lawn-Tennis, Rakiety, piłki. Przybory do rybołówstwa. Aeroplany po 30 hal. Diabolo, Bomeranc. Wielki wybór zabawek. Widokówki po 5 hal. Przybory do szycia i haftu.

Dr. Michał Landau

adwokat krajowy

przeniósł kancelaryę z Tarnopola
do Nowego Targu, Rynek.

LISTA GOŚCI

od 1 do 15 maja 1910 r.

Bandura Leon	Kraków	Krupówki 66
Biestan Franciszek	Rzeszów	Liliana
Chwastowski Mieczysław	Lwów	do Jaszczurówki 9
Czerwiński Sławomir	Kraków	Piotrkowianka
Chudzikowski Jan		H. Karpowicza
Dawidson Paulina z dziećmi	Sosnowiec	H. Warszawski
Dziadyk Michał	Lwów	H. Karpowicza
Dockal Józef	Eisenbrod	Nowotarska
Dłuska Zubrzycka Dr. J. z dziećmi	Lwów	Gencyana

Frankowska Marya	Rosya	Zaciszce
Freund S. z żoną	Kraków	Stamary
Feldman Wilhelm z rodz.		Skibówki 17
Gawłowicz Józef	Leszczyna	Schron. Naucz.
Gembarzewska Zofia	Warszawa	Liliana
Gebert Zygmunt z żoną	Lwów	do Jaszczurówki 9
Goldfinger Kunicka Walerya	Kraków	Georgea
Goldberg Jakob	"	H. Karpowicza
Grochowski Stefan	"	do Jaszczurówki 9
Grudziński Mieczysław z żoną	Sosnowiec	Krupówki 1065
Glückstein Dr. Marcin	Kraków	Dora
Grzybowski Stefania i Marya	Król. Pol.	Turnia
Haubner J.	Wiedeń	Skoczyska
Hołubinka Mikołaj z rodz.	Kraków	H. Warszawski
Homplewicz Michał	Lwów	Staszczkówka
Jarra Raimund	Kraków	Nowotarska 11
Koziński Antoni		Z. Dra Chramca
Knapowa Janina	Warszawa	Gerlach
Król Henryk	Łódź	Pomoc Bratnia
Kryczkowski Eugeniusz	Kraków	Nieczuja
Kunicki Maryusz z żoną	Warszawa	H. Warszawski
Kupiec Marya	Busk	Stara Polana
Krupiński Karol	Kobylnica	H. Warszawski
Lajer Kazimierz	Kraków	H. Skoczyska
Lesiewicz Kazimiera	Sambor	Z. Dra Chramca
Leniecka Walerya	Lwów	Łubień
Ligeża Jan Władysław	Kraków	Pod Sobieskim
Łoziński ks. Augustyn	Petersburg	Hp. Skoczyska
Lochman Szczesna	Lwów	Zamoyskiego 1
Macinkiewicz Jan	Gub. Radomska	Czarny Staw
Merwin Dr. Bertold	Lwów	Z. Dra Chramca
Melnyk Aleksander	Dubłany	Pomoc Bratnia
Mikuszcwka Emilia z dziećmi	Lwów	Kasprusie 60
Narkiewicz Jodko Witold	Pruski	Gerlach
Narzymiski	Kijów	Hp. Skoczyska
Niebrój Emil	Lwów	Ukraina
Nowodworska Anna	Warszawa	Liliana
Nowodworski Stanisław		Stamary
Opechowski Jan	Łódź	Ola
Oxner Regina	Warszawa	Żywieczańskie
Pałędzka Urszula	Lwów	Zagórze
Parylak Tadeusz	Kraków	H. Warszawski
Paciorek Stanisław		Władysławka
Pawłowicz Jan	Podole galic.	Ola
Pilitowska Zofia	Warszawa	Zakątek
Ratuszny ks. Antoni	Lwów	Z. Dra Chramca
Rychlik Michał	Bitkowice	Pomoc Bratnia
Szpadkowska Marya	Warszawa	Wiosna
Sadowski Józef z żoną	"	H. M. Oko
Starzyńska hr. Wanda	Zakopane	Saryusz
Szczepeńska Helena z dziećmi	Lwów	Chahubińskiego 7
Szewczuk Jędrzej	Wołyńska gub.	Zakątek
Schimetz M.	Oświęcim	Hp. Skoczyska
Słowikowski Bolesław	Lwów	Krupówki 84
Sykała Michał	Charzów	Pomoc Bratnia
Tarczałowska Helena	Lublin	Marya
Wyszyński Romuald z rodz.	Rosya	Z. Dra Chramca
Wielhorski Antoni Adam	Radom	Krywań
Wilkoszewski Bolesław z rodz.	Zakopane	Saryusz
Wiener Izak	Biała	Nowotarska
Wierucka Sabina	Warszawa	Nowotarska 11
Wojnarówna Genowefa	Kraków	Dworek
Wąsowicz Janina	Warszawa	H. Warszawski
Witkowska Marya	Gorliczyn	Schron. naucz.
Warszawski F.	Podole	H. M. Oko
Wonszał Kamila		H. M. Oko
Wojciechowski Dr. Fr. z rodz.	Kraków	Ornak
Wróblewska Helena	W. Ks. Poznań.	Z. Dra Chramca

ZAKOPANE. Ulica Krupówki 42, (vis á vis fryzjera p. A. Borowskiego).

KANTOR WYMIANY I DOM KOMISOWY

istniejące od roku 1899
pod firmą

A. MODLIŃSKI i SP.

Kupuje i sprzedaje waluty zagraniczne i papiery wartościowe. -- Kupuje czeki i przekazy na inne domy bankowe. -- Sprzedaje losy państwowe na raty. -- Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. -- Wyrabia pożyczki hipoteczne, wizę paszportów, legalizację dokumentów. -- Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia. -- Zastępstwo Tow. ubezpieczeń New-Jork.

Udziela się bezpłatnie wszelkich informacji w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

według prof. Miecznikowa
 5. podw. L. 5.
 „Laktol” dawniej „Ferment” Mleko kwaśne
 z Zakładu krakowskiego, ulica
 sprzedaje Mleczarnia przy ul. Krupówki L. 25.

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK		POWÓZ	
	jedno	dwu	jedno	dwu
	K h.	K h.	K h.	K h.
Za jazdę do dworca lub z dworca kolei: do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacji bliżej dworca położonych	60	1	1	160
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywcańskim, Skibówkach, Bystrem do Sanatorium w kościeliskach	1	160	150	250
	2	320	3	520
Za jazdę na obszarze Stacji klimat.: kurs na obszarze stacji w dzień	30	50	50	1
w nocy	50	70	70	120
na Bystre do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki w dzień	60	80	80	150
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki w nocy	80	1	1	170
za każdy kwadrans czekania	20	40	30	50
Za jazdę według czasu: za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień	30	50	50	1
w nocy	50	70	70	120
Za jazdę do miejsc oznaczonych: a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1	180	150	3
b) tamże z czekaniem 1/2 godziny i z powrotem	140	240	210	360
a) do Poronina (stacja kolei) Sanatorium lub w kierunku odwrotnym	180	260	220	360
b) tamże z czekaniem 1/2 g. i z powr. za każdy kwadrans czekania	240	320	280	420
	20	40	30	50
a) do doliny Kościelisk (do Restauracji) i z powrotem 1 dnia	5	8	7	12
b) do doliny Kościeliskiej (do „Pisanej”) i z powrotem 1 dnia	6	10	8	14
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia	8	12	12	16
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia	10	16	14	20
b) do Morskiego Oka i z powr. 2 dni	14	20	18	28
do doliny Chocholowsk. i z powr. 1 d.	9	14	13	21
do Nowego Targu i z powr. 1 dnia	5	8	7	12
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni	10	18	15	27
do Białskich Grot i z powr. 2 dni	16	25	24	40
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 d.	20	30	30	45

UWAGA. Za podjazd pod dom i oczekiwanie, niedochodzące razem 10 minut nie się należy.

Za jazdę nocną uważa się od 1. października do końca marca jazdę od godziny 8 wieczór do godziny 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano.

Herman WEISER
 Zakopane .: Krupówki 51.

000000

Skład płócien, chustek, zefirów, satyn, materyi wełnianych i kortów. Koce, kołdry, artykuły norymberskie, przybory dla krawców, bielizna męska i damska oraz sukna zakopiańskie.

000000 zakopiańskie. 000000

Powszechnie znany i istniejący od roku 1885

Hotel pod Gewontem

cały rok otwarty

poleca POKOJE SŁONECZNE po cenie od K 1.50.

RESTAURACYA W MIEJSCU.

Willa „POLONIA”

PENSYONAT

Zdzistawowej **Daszewskiej**

Zakopane .: Chramcówki

Pokoje wzorowo urządzone.

CENY PRZYSTĘPNE.

Pensjonat „Litwińska”

otwarty przez cały rok w Zakopanem ul. Jagiellońska 40. otwarty przez cały rok

Pokoje ciepłe, słoneczne, weranda kuracyjna, łazienka. .: Kuchnia zdrowa. .: Ceny niskie.

Opieka dla chorych zapewniona.

Nieczuja Zakopane .: ul. Jagiellońska zdale od ulicy

Pensjonat **STANISŁAWY BENONI** otwarty cały rok.

Pokoje en pensyon od 5 kor wzwyż.

Tarasa słoneczna do kąpieli powietrznych i słonecznych. Werandy. Korytarze ogrzewane. Leżalnia.

CAŁY ROK OTWARTY

Pierwszorządny Hotel „MORSKIE OKO” NA KRUPÓWKACH.

Obejmuje CUKIERNIĘ i RESTAURACYĘ higienicznie urządzone, i salę teatralno-balową.

Urządziłem również na werandzie ogród zimowy, gdzie codziennie stale w godzinach popołudniowych i wieczornych do 12-ej w nocy przygrywa orkiestra salonowa, by uprzyjemnić pobyt P. T. Publiczności. — Dziękując za dotychczasowe poparcie polecam się i nadal

Z poważaniem

W. Dzikiewicz, właściciel.

Marcelli JANIK, Fryzjer
 ZAKOPANE, vis-a-vis Kocioła parafialnego — Filia Krupówki 71.
 (vis-a-vis sklepu Wnogo Olszews kiego).
 Obydwa zakłady urządzone według najnowszych wymagań.

Józef Lechowicz

Zakopane, ulica Krupówki

poleca swe wyroby masarskie w różnych gatunkach, oraz wyrąb :: doborowego mięsa. ::

Zakopane „Stefa” Krupówki 57.
zaktad art. fotograficzny,
otwarty zimą i latem, poleca się.
Ceny umiarkowane.
Przyjmuje się roboty amatorskie.

Pensjonat

„ZACISZE”

A. Parczewskiej

Zakopane, ulica Sienkiewicza 14.

Pracownia stolarsko-artystyczna

Andrzeja Gąsienicy

ZAKOPANE, ulica Krupówki 89.

Poleca się względem P. T. Publiczności.

Podjekuje się wszelkiej roboty w zakresie stolarstwa wchodzącej jak również roboty w stylu zakopiańskim.

Założony w roku 1866.

Magazyn i pracownia obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego.

Zamówienia wykonywam starannie i szybko podług najświeższych fasonów z materiałów krajowych i zagr.

Wielki wybór obuwia gotowego.

Przyjmuje wszelkie reperacje. ::: Ceny umiarkowane

A. Wojciechowski, Zakopane,

ul. Krupówki 71, vis à vis W. P. Ciszewskiego.
(Dom własny).

Parowa Piekarnia o Zakopane, Rynek

Wł. Dańca

File: Krupówki 378,
ulica Kościeliska 648.

Poleca swe doborowe pieczywa. — Wyroby moje posiadają także na składzie znaczniejsze handle kolonialne.

Pianina i Fortepiany

w wielkim wyborze wypożycza, jak również na godziny do przegrywania przyjmuje u siebie.

Kupuje, sprzedaje, wymienia i przyjmuje do przechowania przez sezon zimowy.

Koncertowy fortepian na składzie.

Zgłoszenia o stroiciela przyjmuje i tegoż zamawia
KONRAD KAIM, Krupówki.

Maks Mangel

W ZAKOPANEM,

Krupówki 39 — vis à vis hotelu „Morskie Oko”

poleca: towary bławatne, garderobę damską i męską, ubrania i obuwie turystyczne, peleryny zakopiańskie, bieliznę, bluski, halki, szlafroki, koldry, kocy, sukna i kordy, oraz kapelusze damskie i męskie.

CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

HOTEL PENSION Czarny Staw

K. NENCKA

ZAKOPANE,
Chramcówki 26.

Pokoje duże słoneczne.

Werandy oszklone. Kuchnia wytworna i zérowa.

CENY PRZYSTĘPNE, DO UMOWY.

Zakopane Willa Janówka

ulica Nowotarska 27.

Pokoje do wynajęcia z utrzymaniem lub bez. — Troskliwa opieka dla osób pojedynczych lub pannen. — Ceny umiarkowane.

Właścicielka Anna Drowa Krzykowska.

D. BLAU

Główne zastępstwo i skład maszyn do szycia firmy: Singer-et-Co — Zakopane, Krupówki, 65 i okolica. Wypożycza maszyny. — Przyjmuje naprawy. Na składzie wszelkie przybory.

ZAKŁAD KEFIROWY I MLECZARNIA

M. Jankowskiej — ulica Krupówki, 49.

INFORMACYE.

C. k. Urzędy i Instytuty publiczne.

Uzdrowiskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem, w skład jej wchodzi: 2 delegatów Namiestnictwa, 3 Wydziału krajowego, naczelnik Gminy Zakopane; 2 delegatów Rady gminnej Zakopane; 1 lekarzy posiadających w Zakopanem zakłady lecznicze; 1 Tow. Tatrzńskiego; 1 lekarz Stacy klimat.; 1 delegat gości.

Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namiestnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biuro Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie **biuro adresowe i informacyjne** otwarte od godz. 9—12 przedpoł. i od 3—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacy klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 10—12 i od 4—5 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacy klimatycznej urzęduje w biurze Komisji od 10—11.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1 Stycznia do 31 Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt. b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu prowadzącym do Poronina.

Urząd gminny (ul. Nowotarska). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszkowski.

Urząd parafialny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty cały rok od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów poleconych; w sezonie letnim otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz 8 r. do 9 wiecz., w sezonie letnim od godz. 7 r. do 9 wiecz., w Niedziele od godz. 7 rano do 7 wiecz. **Filia na dworcu** otwarta od 8—12 i od 3—6., w Niedziele od 8—11 rano.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w nawiasie oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

Dr. A. Chramiec, właściciel Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, (1886 r.).

Dr. J. Gaik, ul. Stara Polna 17 (1893 r.).

Dr. J. Żychoń, lek. St. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), (1899 r.).

Dr. J. Gawlik, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11, (1900 r.).

Dr. E. Majewicz, ul. Przecznicza 23, (1901 r.).

Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska, (1903 r.).

Dr. J. Wieselmann, ul. M. rzałkowska 2, (1905 r.).

Dr. Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska („Stefa“), (1906 r.).

Dr. W. Kraszewski, ul. Krupówki, (1907 r.).

Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), (1908 r.).

Dr. A. Januszkowski, ul. Krupówki 94 (1909 r.).

Godziny ordynacyjne pp. lekarzy 3—5 popoł.

Dr. K. Dłuski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzedniem telefonicznem porozumieniem się.

Dr. B. Dłuska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5^{1/2} popoł. lub za telefonicznem porozumieniem się.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71, prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach. **Masażysty i kąpielowiczy**, oraz masażytki i kąpielowiczy, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat.

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacy klimatycznej i w Aptecz.

Towarzystwa:

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki, 41, Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek

Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.

„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzńskie, ul. Krupówki, 14.

Towarzystwo dobr. Św. Salomei, ul. Kościeliska („Skoczyska“).

Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie klimatyka).

Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).

Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.

Koto Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).

Towarzystwo muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzńskie ochotnicze pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatrz. Sekcyja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).

Czytelnie:

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.

Czytelnia Tow. Tatrzńskiego otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka pod kierownictwem p. St. Czyżowskiego, dyrektora orkiestry Teatru miejskiego w Krakowie przygrywa w czasie sezonu letniego (Lipiec i Sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 popołudniu w ogrodzie Tow. Tatrzńskiego.

Hotele, sale balowe, pensyonaty i restauracye.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracy i kilkadziesiąt pensyonatów.

Szkoły:

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.

Krajowa szkoła koronkarska, ul. Kościelna.

Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.

Nauka gimnastyki w Sokole, Rynek.

C. Szczurkowski

Kraków, Grodzka 2.

Handel przyborów do szycia, haftu i krawiecczyny.

Przyborów toaletowych i galanteryi, wielki wybór pasków, torebek ręcznych, rękawiczek, wstążek, pończoch, skarpetek i t. p.

Ceny niskie.

Jedyny w Krakowie magazyn zabawek, gier towarzyskich, lalek, koni na biegunach, gier sportowych.

Towar doborowy.

Dom bankowy i kantor wyniany. **MIRISCH I SPIRA** w Krakowie, Rynek Główny L. 71, (dom własny). Telefon 1. 975.

Helena Kruszevska
Masażystka
Zakopane — Krupówki, 89.

ZAKOPANE
ul. Kościeliska 10.
Zakład zegarmistrzowski PIOTRA RAMSY
Poleca najlepsze zegarki, szwajcarskie, przyjmując reperacje zegarków, chronometrów
chronografów i t. p. pod gwarancją 5-cio letnią.

SZTEMBARTH
Pensjonat Drowej
przy ulicy CHAKUBIŃSKIEGO
otwarty cały rok urządzony
podług wszelkich wymagań higieny i komfortu.
CENA OD 6 KORON WZWYŻ. W ZIMIE OD 5 KORON.

DORA

Bazar przemysłu krajowego I. F. J. Komendziński

POLECA

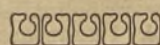
Zakopane :: Krupówki.

POLECA

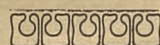
PELERYNY
ZAKOPIAŃ-
SKIE od 15 K.
SUKIENNE
WYROBY:
Gunie, Serda-
czki i ubrania
góralskie wy-
szywane ręcz-
nie. HAFTY
RĘCZNE wią-
zownicze. Pa-
miątki w wiel-
kim wyborze.
PŁÓTNA MA-
LARSKIE, pen-
dgle, farby i
ołówki. PU-
DŁA DRE-
WNIANE DO
PODROŻY.
WYROBY
SZCZOTKA-
RSKIE.

MYDŁA kuźni-
ckie z fabryki
Tlen. RAMY.
LEŻAKI OD
10 K. MATE-
RACE na leżaki.
BIŻUTERYĘ
SREBRNĄ. —
PAPIER LI-
STOWY. —
SPRZĘTY KU-
CHENNE I ZA-
BAWKI JAWO-
ROWSKIE.
HAMAKI.

Ceny bez
konkuren-
cyi.

SPÓŁKA HANDLOWA.

Zakopane, ul. Kościeliska 1. 14.

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

Filia I. ul. Chramówki — Filia II. ul. Krupówki.

Poleca: Towary kolonialne, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — WINA, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — Porcelanę, szkło, lampy, i przybory do lamp. — Naczynia kuchenne blaszane i żelazne. — Materiały piśmienne. Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — PERFUMY. — Żelazo i wszelkie wyroby w zakres handlu żelaznego wchodzące. — WYROBY KOSZYKARSKIE. — Świece łojowe, stearynowe i woskowe. — Nafta, po-
kost, oleje, farby. — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. — Ramy. Przybory turystyczne
po cenach katalogów wiedeńskich.

Pensjonat „SZALAS“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE.
KANALIZACJA WODOCIĄG, ŁAZIENKA
KUCHNIA SMACZNA
I ZDROWA.

CENY OD 5 DO 8 K.

Pierwszorzędną pracownia krawiecka
Juliana Zembatego Zakopane Krupówki 53.